

Simbioza / Malo sam nervozan / Vile na dobar način

Perkov, Fran

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:193096>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-15**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Fran Perkov

ZAVRŠNI RAD

PRIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2023./2024.

Kolegiji: Grafika, Kiparstvo i Slikanje

Mentori/nastavnici iz glavnih umjetničkih predmeta:

- Izv. prof. dr. art. Igor Čabraja
- As. Vida Meić
- Prof. art. Vlasta Žanić
- Izv. prof. art. Vojin Hraste
- Izv. prof. dr. art. Snježana Ban

SAŽETAK

Kao "modnog dizajnera" iznimno me zanima ljudska figura kao pojedinačna masa na koju se dodaju objekti kako bi se estetski zadovoljila. Na kolegiju grafike bavio sam se simbiozom figure, apstraktnog oblika i motiva kroz različite tehnike dubokog tiska. Ideje su krenule kao modne ilustracije, koje su se razvile u simplificiranu figuru povezanu sa apstraktnim oblicima i motivima modnih kreacija i motiva leptira, dobio sam seriju ideja "modnih kreacija" simbioze oblika, objekta, života i figure.

Na kolegiju kiparstva dobili smo teme na koje smo se mogli referirati kako bismo osmislili rad i koncept iza njega. Tema koja je mene zaintrigirala jest prostor. Što je to prostor? Neki konstruirani objekt u kojem se mi nalazimo ili unutarnje stanje koje se u nama nalazi? Inspiraciju, način i izvedbu ideje pronašao sam istražujući razne umjetnike koji se bave tematikom prostora. Zaintrigiran sam bio klaustrofobijom i agorafobijom. Kombinacijom otvorenog i zatvorenog prostora u velikim dimenzijama, izrađujem konstrukciju postamenta i "galerije ogledala" u kojoj se nalaze figure.

U slikarstvu me zanimao način korištenja tekstilnog materijala kao podloge za slikanje. Naravno i tu se probudio interes prema tekstilnom dizajnu, no u ovom slučaju htio sam ga preoblikovati na likovni način. Koristeći se različitim materijalima, od brokatnih zavjesa cvjetnog uzorka do organdija postavljenog na drvene ploče, slikam motive koji me prate od mojih početaka likovne prakse, a to su figure, leptiri i njihova kombinacija. Daljnja zainteresiranost za tekstil, manifestira se na jednom od radova, na kojemu sam se koristio tehnikama ručnog šivanja, povezujući sve moje interese i zanimanja u jedan kompletni rad.

Ključne riječi: simbioza, klaustrofobija, agorafobija, tekstil, leptir, figure

SIMBIOZA

Na trećoj godini prijedipomskog studija otvaraju nam se vrata ideja, konceptualnog razmišljanja i različitog načina izvedbe tih misli. Na grafici treće godine prijediplomskog studija bavili smo se novim grafičkim tehnikama, tehnikama dubokog tiska. Ovaj segment grafičkog medija intrigantan je u svojoj tehnološkoj kompleksnosti, a upravo to medij čini izazovnim i inspirativnim. Počevši s tehnikama bakropisa i akvatinte uslijedio je proces pripreme pločica, prijenos prethodno izrađenih predložaka, a zatim eksperimentiranje s različitim varijantama jetkanja, te izrada probnih otisaka.

Osmišljavanje konačnog izgleda završnog rada potakli su oni probni otisci realizirani kombinacijom akvatinte i otvorenog jetkanja, odnosno laviranja jetkom. Eksperiment je isprovocirao ideju za izradu modnih ilustracija izvedenih u različitim kombinacijama triju tehnika koje smo naučili tokom semestra, a to su: akvatinta, bakropis i suha igla. Ideja se razvila i u simplificirani model regularne figure inspirirane crtežom Leonarda da Vincia "Vitruvijev čovjek". Izvedeno je pet različitih pločica A4 formata, na jednoj već spomenuta figura i izvedena je u bakropisu, na drugoj je motiv leptira koji se kreću u spiralu izvedena u suhoj igli, treća pločica je izvedena u akvatinti i na njoj je apstraktni ovalni oblik, četvrta pločica je, kao i eksperimentalne pločice napravljena sa laviranjem jetkom te je nastao organski i prirodni motiv tekućine i peta pločica je također izvedena u bakropisu sa motivima odjevnih predmeta (hlače i košulja/majica) preko kojih je figura izvedena u akvatinti. Po završetku izrade matrica, otisnuti su probni otisci koji su potom kombinirani u photoshopu, a najuspješnije kombinacije u konačnici su otisnute na papiru.

Tokom procesa izrade matrica i njihovog otiskivanja razmišljao sam o načinu izvedbe i o tome kako se moja ideja modnih ilustracija razvila u povezivanje figuracije s apstraktnim oblicima. Time sam došao na novu ideju simbiotskog povezivanja figure koja sama po sebi prezentira ljudski lik, i slobodnih, apstraktnih oblika i motiva kao odjevnih predmeta. Time sam razvio svoj koncept modnog crteža koji ne podrazumijeva idealiziranu figuru savršenih proporcija (uzak struk, duge noge,...) i izvedive odjevne predmete, nego otvara prostor slobode za nesputana istraživanja i neiscrpan broj kombinacija.

"SIMBIOZA", serija radova, kombinirana grafička tehnika

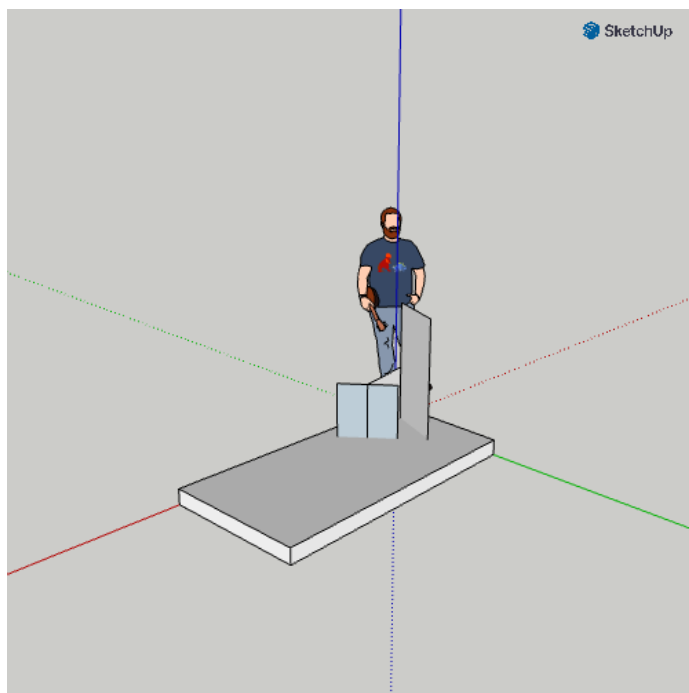
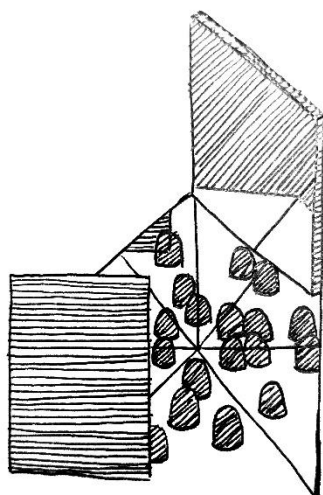
MALO SAM NERVOZAN

Na trećoj godini kiparstva smo se bavili konceptualnim načinom rada i razmišljanja; nešto što nisam radio prije, tako da je i ovo iskustvo bilo vrijedno. Profesori su nam zadali dvije teme po kojima svaki student može izvući neku vlastitu pod-temu koju obrađuju. Tema koja je mene potaknula na razmišljanje jest "prostor". Je li to zatvoreni objekt u kojem se nalazimo ili je to otvoreno polje ispunjeno zrakom? Ili je to možda naše unutarnje stanje gdje provodimo svoja razmišljanja koja nas okupiraju? Neke od poteškoća koja se javljaju kod ljudi u odnosu na prostor su strah od zatvorenog (klaustrofobija) i otvorenog (agorafobija) prostora. Iako je početna ideja bila baviti se samo sa klaustrofobijom, na kraju sam u rad uključio i agorafobiju.

Ideja je počela kroz inspiraciju rada hrvatske umjetnice Ivane Popović "Promatrači". Rad se sastoji od velike količine glinenih figurica (glava) manjih veličina, koje je umjetnica radila za vrijeme liječenja od raka dojke, kako bi ojačala mišiće ruke nakon operacije. Velika količina figurica bila je izložena na podu postavljeni da promatraju posjetitelje, od kuda i dolazi ime rada. Upoznao sam se s radom umjetnice na izložbi u njen spomen 2019. godine, u Muzeju suvremene umjetnosti. Sličnu ideju (puno figurica postavljenih na pod) sam imao ja, no nakon samostalnog istraživanja i konzultacija sa profesorima ideja se mijenjala dok na kraju nije dobila konačan oblik, a to je bila oktogonalna prizma napravljena od ogledala gdje bi sedam stranica bilo napravljeno od ogledala i jedna stranica drvene daske, time se prostor zatvara zbog refleksije daske kroz ogledala. Postavim li figurice u izvedenu kutiju one će se također reflektirati i dati će nam iluziju veće količine figurica u iluziji prostorije. Da bih vizualizirao ideju napravio sam maketu od nađenih ogledala i daske. Maketom se razvila ideja koju sam smatrao finalnom verzijom. Izveo sam skice, 3D makete u programu i time odlučio da, uz tu konstrukciju, treba i kontrastni postament velikih dimenzija preko kojeg sam dobio i ideju agorafobije.

Cjelokupni rad sastoji se od četiri elementa: postamenta; dva naziva na postamentu: *malo sam nervozan* i *želim doma* (od kojih je jedan također i naziv rada); konstrukcije trostrane prizme napravljena od dvije stranice ogledalima, jedno ogledalo veće od drugog, i izmknute daske koja ne zatvara prostor u potpunosti; figura unutar prizme napravljene od recikliranih boca vode i sokova koje su obojene sa crnim akrilnim sprejom. Daska kroz ogledala zatvara prostor i figure se reproduciraju kroz ogledala, stvarajući dojam ispunjenog zatvorenog objekta. Niski postament većih dimenzija obojan je degradiranom crvenom bojom čime sam htio dati tmurni dojam

nesigurnosti i anksioznosti. Natpisi reprezentiraju misli koje mogu biti zajedničke stanju klaustrofobije i agorafobije.

Skica konstrukcije i 3D model izveden na aplikaciji *sketch up*

"MALO SAM NERVOZAN", skulptura, ready-made

VILE NA DOBAR NAČIN

Medijem slikanja bavio sam se i na programu razmjene studenata ERASMUS+ na Sveučilištu likovnih umjetnosti u Budimpešti. Koliko god mi je slikanje drag kolegij, stresno mi je razmišljati što želim prikazati u tom mediju. Gdje su granice između slike i ilustracije, apstrakcije i figuracije? Na ovoj godini dobili smo potpunu slobodu baviti se temama koje nas zanimaju. Bavio sam se s tri serije radova, zasebne same po sebi, bilo to tematski ili estetski, ali svi radovi jesu JA.

Počeo sam završni rad na ovom kolegiju s nadom da ću napraviti novu seriju do kraja, kako bih mogao prezentirati sve moguće interese kojima se bavim. Nažalost neki radovi nisu doživjeli završnu izložbu, tako da u završnom radu prezentiram dva rada, no i dalje iznimno značajna za mene.

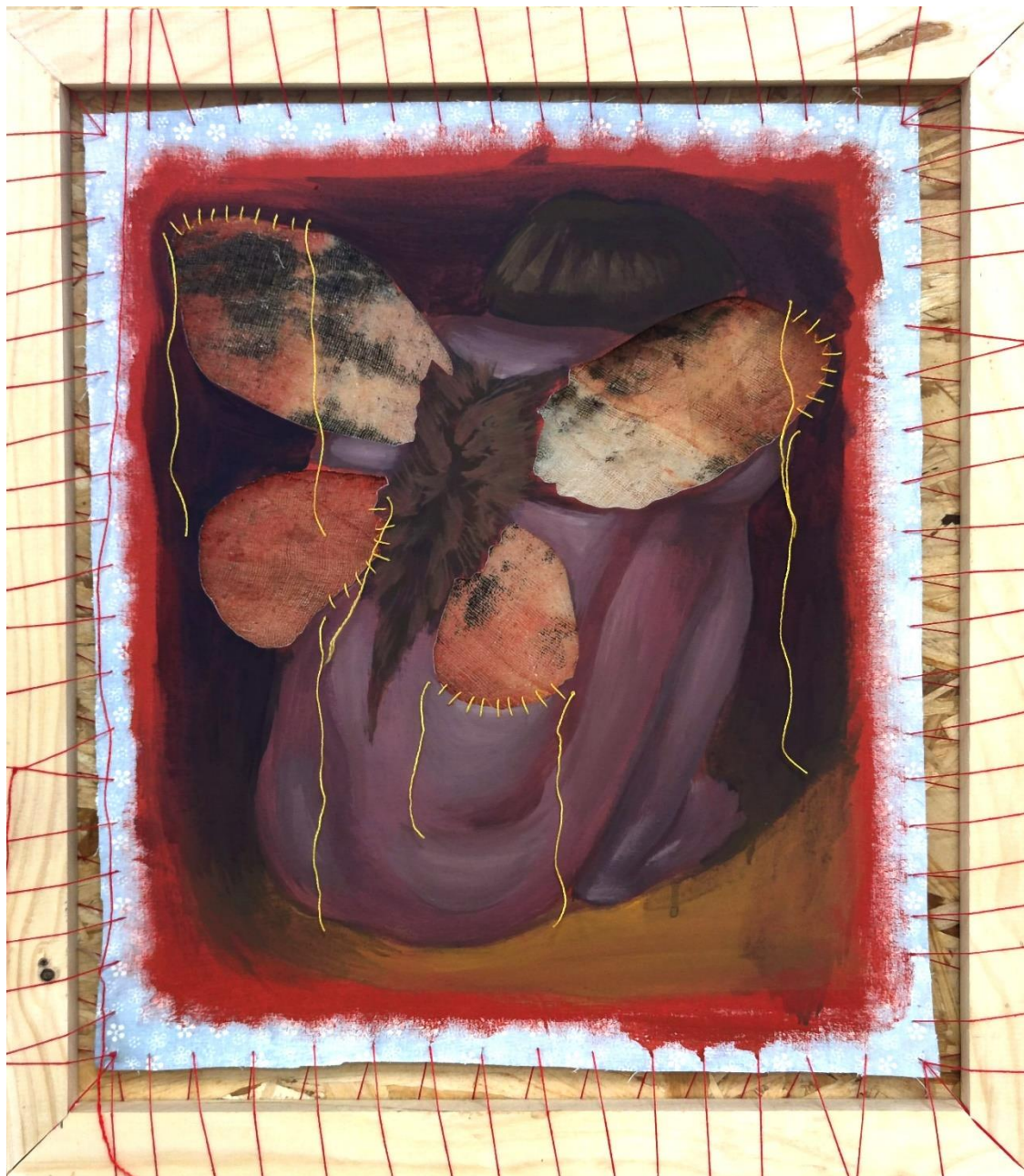
Iznimno sam inspiriran idejom leptira i metamorfoze. Pokazujem veliki interes za modni i tekstilni dizajn, kao i za anatomiju i ljudsko tijelo. Pripreme za slikanje, odnosno postupak napinjanja platna na okvire naučio sam u Budimpešti na ERASMUS-u, kao i mogućnost upotrebe materijala drugačijeg sastava od uobičajene žutice ili lana kao podloge za slikanje. U Budimpešti sam se na jednom sajmu umjetnosti susreo s idejom upotrebe različitih tekstila kao nekonvencionalne podloge ili materijala za slikanje, u radu beogradske umjetnice Jelene Đurić, koja je izlagala svoja dva rada u slikarskom mediju realizirana na plavom i ljubičastom baršunu većih dimenzija. Odmah sam bio zaintrigiran tom idejom korištenja različitog materijala u smislu kolaža ili samog platna po kojem slikamo. Prvi puta sam odlučio slikati po pamučnom kariranom materijalu, što se i nije pokazalo kao velika razlika od slikanja na običnoj žutici, no i dalje zanimljiva proba i mogućnost, koja me potaknula da nastavim s tom idejom i u budućim radovima. Specifično završni radovi gdje sam jedan format pripremio s organdijem i drugi koji sam pripremio na pamučnom materijalu, ali napet na drugačiji način. Na oba su motivi vila zagasitih boja izvedeni u akrilnim bojama. Na jednom radu sam se htio zabaviti i s tehnikama ručnog vezenja, tako što sam platno napeo na okvir na sličan način kako bi se napeo i pripremio materijal za ručno vezenje uzorka. Na istom radu sam kombinirao kolažiranje i vezenje kako bih eksperimentirao s mogućnostima materijala i tehnike.

U završni rad ukomponirao sam sve moje interese, tako da sam povezo autoportret s metamorfozom koja je i osobna i oblik je samospoznavanja. Radovima dajem nazive na temelju osjećaja i problema koje sam morao proći kako bih se razvio kao osoba. Nazivi radova "Nisam

dobro, ali koga briga" i "Tu sam i ne idem nigdje" su dvije priče koje se komplementarno nadopunjuju. Meni kao osobi je bilo bitno da su ljudi oko mene sretni kako bih i sam mogao biti sretan. Nije mi bilo bitno kako se ja osjećam u određenim situacijama, već kako se drugi osjećaju. Takvo razmišljanje nije bilo podržavajuće za mene kao mladu osobu. Uz podršku dragih ljudi, shvatio sam da se cijelo vrijeme događa suprotno od mojih misli. Ljudi se ne moraju osjećati samo i ostavljeno, ali ponekad donesu takvu odluku, i to je sasvim u redu. Žive li sretno ili nesretno... to je na njima samima. Slike, dakle, izborom motiva i materijala reflektiraju ova razmišljanja i ohrabruju naše metamorfoze na životnom putu.

"Nisam dobro, ali koga briga", akril na platnu, 71,5x66 cm

"Tu sam i ne idem nigdje", akril na platnu, konac, drvo, 57x49 cm